

RESTAURERING af ØSTBIRK KIRKE.

Planerne startede allerede i august 1988, hvor vi fik installeret høre- og teleslynge og hvor MR. ønskede at få kirken kalket indvendigt! Nationalmuseet og Kgl. Bygningsinsp. Blev inddraget og arkitektfirmaet Vilhelmsen, Marxen og Bech-Jensen, Århus m. Ebbe Marxen som frontfigur blev bedt om at udarbejde en helhedsplan for kirkens istandsættelse indvendigt! Nu går det jo meget langsomt i kirkeligt regi og først i 1993 kunne Marxen forelægge en samlet plan for en gennemgribende indvendig restaurering af kirken til 7.4 mill. kr. Et astronomisk beløb som vi ikke kunne finansiere uden at det ville binde sogn og provsti så hårdt økonomisk at det ville give problemer!

Derfor besluttede vi i samråd med provst Thomsen at der skulle laves en 3-delt plan.

1. etape: Indvendig total renovering/restaurering til 4.3 mill.

2. etape: nyt orgel til 1.5 mill.

3. etape: det historiske inventar samt de Grabowske sarkofager til ca. 1.6 mill. kr.

Midt i alle forberedelserne blev det klart at kirkens tårn var i meget dårlig stand og ganske enkelt var ved at falde sammen p.g.a. svingningerne fra klokken. Tidens tand, klokkens forankring i murværket, borebilleangreb og rustne ankre gjorde at vi i al hast måtte gøre noget drastisk! En af landets kendteste eksperter på området lavede beregninger for sammenspænding og sikring af tårnet og kom med forslag til fritstilling af klokkestabelen! Pris for arbejdet, der afsluttedes i 1994, var ca. 700.000 kr.

Det forrykkede planerne for restaureringen!

I mellemtiden pågik der mange drøftelser og overvejelser om hvordan den indvendige restaurering skulle gribes an under skyldigt hensyn til den arv vi er blevet betroet og samtidig sætte et nutidigt præg på kirken under hensyntagen til tidl. generationers arbejde og donationer! Det er altid svært at forny noget i gammel regi. Der skal være balance og harmoni i tingene og Østbirk kirke er jo ikke "bare" en alm. landsbykirke! Det var glædeligt at det i videst muligt omfang blev lokale håndværkere der fik overdraget arbejdet v. licitationen!

Arbejdet var ikke altid nemt og det var ikke de nemmeste løsninger der lå lige for og arbejdet trak ud da Nationalmuseets konservatorer var ca. 7 mdr. om at restaurere kalkmalerierne!

Ud over indvendig kalkning og restaurering af kalkmalerierne og border kom der nyt stoleværk med bænke, gulve og hynder. Der blev etableret et helt nyt Oticon lydsystem. Der blev isat nye specialtegnede vinduer med automatisk åbning til udluftning.

Vi fik el-varmesystem, der skulle være mere økonomisk og sundere for det historiske inventar og sundere for væggene! Alle el-installationer blev udskiftet og vore smukke lysekroner og lampetter blev renoveret!

Forinden gulvet foran altret blev lagt om konstaterede man at der ikke var flere jordiske rester af begravelser foran altret! Altertavlen blev rettet op, alterbordsgitret blev repareret og de 2 store Skram ligsten blev lagt ned i gulvet på hver sin side af altret!

De ligsten der sad i våbenhusets vægge blev lagt ned i skibets gulv for at bryde den store ølandsstens gulvflade samt at give dem deres oprindelige placering!

Revner i loft, hvælvinger og murværk blev udbedret. Knæfald og præstestol blev nypolsstret og der blev indkøbt nye lysestager/vaser til kirkebænkene!

Endelig blev våbenhuset fra omkring 1800 i såkaldt bondebarok gennemrestaureret!

Herefter kom det spændende arbejde med at afsætte farver til bænke, hynder og stole og alle havde en mening herom, men med god hjælp fra fagfolk enedes vi om det resultat vi ser i dag!

Efter 8 års planlægningsarbejde og 15 måneders lukning af kirken med intenst håndværksarbejde og et hav af møder, beregninger og spekulationer kunne hele herligheden indvies med en festgudstjenesten 1. påskedag 2006 med bl.a. deltagelse af biskop, 2 provster og en fyldt blomstersmykket kirke!

Jeg kan passende slutte denne lille gennemgang med de ord jeg afsluttede min tale med ved indvielsen: at vort smukke kirkehus, som al skønhed og historie til trods, dog ikke er rejst for at forherlige mennesker, men for det ORDS skyld, som blev kød og blod i Jesus Kristus! "Mit hus" siger Herren.

04.08.08

Preben Egeholt

Fmd.